

نازەنن و مانگەشەو

كورتە چىرۆك

خەسەن جودى

ئەم كىتەپە لە مالىپەرى ھەوانامەى كىتەپ داگىراوہ: www.hewalname.com/ku

ناوی پەرتووک: نازەنین و مانگەشەو
نوو سینی: حەسەن جودی
بابەت: کورتە چیرۆک
دیزاینی بەرگ و ناوەرۆک: سەرمەند سەلیم
سالی چاپ: ۲۰۲۵
نۆرە ی چاپ: چاپی یەكەم (چاپی ئەلیکترۆنی)

هەموو مافیک پارێزراوە

بە پالەوانەکانى نىو ئەم كورتە چىروكانە.....
پيشكەشە

ناوەرۆك

- ۱- چىرۆكى ئەم چىرۆكانە ۷
- ۲- شەوگارىكى ئاسايى ۱۹
- ۳- ھىوايەك لە خەونىكى فەرامۆش نەكراودا ۲۵
- ۴- شاعىرىك و لاپەرە ھەوتى رۆژنامەيەك ۲۹
- ۵- نازەنىن و مانگەشەو ۴۵
- ۶- شەپ و ئاشتى ۵۳
- ۷- سىنارىيۆى كورتە فىلمى «شەپ و ئاشتى» ... ۷۱

ئەم كۆتۈپە لە مائپەرى ھەوائنامەى كۆتۈپ داگىراوہ: www.hewalname.com/ku

چىرۆكى ئەم چىرۆكانە

ئەم كۆتۈپە لە مائپەرى ھەوائنامەى كۆتۈپ داگىراوہ: www.hewalname.com/ku

لەسەرەتای سالانی ھەشتایەکاندا دەستم
بەخویندەوێ ئێو پەرتووکی و گوڤار و
پوژنامانە کرد کە لە پەرتووکانەکی
براکەمدا ھەبوون. زۆری نەبرد خۆشم
دەستم نووسین کرد، لەسالانی
۱۹۸۳ بەدواوە منیش وەک زۆربەکی
ھەرزەکارانی ئێم وڵاتە، کە پوو لە
ئەدەب و ھونەر دەکەن، سەرەتا بە
نووسینی ھۆنراوە دەستیپێدەکەن و
دواتر بە چیرۆک و پەخشان دەنووسن.
ئیدی زیدەرۆیی نابیت کە بلیم روژانە
ھۆنراوەم دەنووسی، سەرەتا زۆربەکی
ھۆنراوەکانیش ئەقینداری و کەمیکیشیان
نیشتمانی بوون، سەرەتا بە کیش و
سەروا، دواتر بەشیوەی ھۆنراوەی ئازاد
دەمنووسین، ئیدی تادەھات ھۆنراوە
نیشتمانی و شۆرشگیرییەکانم زیاتر
دەبوون، ھەر ئاوا لەماوەیەکی کەمدا

دەفتەرىكى گەورەم پىركرد لە ھۆنراو، زۆر
 دلم بەو ھۆنراوانە خوش بوون، رەنگبى
 بەپىوهرى ئەدەبى، ھىچيان لەتەرازووى
 ھونەرى ھۆنراویدا بە ھۆنراو لەقەلەم
 نەدەدرين. بەلام ھەموويان بەرھەمى
 كەفوكولى ھەست و نەستى گرگرتووى
 ئەقیندارى و نىشتمانپەرۋەرى بوون، بە
 دىدىكى دىكە؛ بەرھەمى ئەقینداربوون و
 ھوشيارى سىياسىم بوون، ھەموويانم
 خوشدەويستن، دلم زۆر پىيان دەكرایەو.
 بەلام ئەو ھۆنراوانە لە سالى ۱۹۷۸دا،
 بە بەرچاوانى خۆمەو، گرى ئاگر
 ھەموويانى ھەللووشى و بوونە قەقنەس و
 خۆلەمىشى رۆژگارە تارىكەكەى ئەوكاتە.
 ھەرچەندە لە سالانى دواتردا و تا
 ئىستاش كۆمەلىك ھۆنراو ھەم نووسيون،
 زۆربەيانم لە رۆژنامەكان و مالىپەر و
 تۆرە كۆمەلايەتییەكان بلاوكردوونەتەو،
 ھەندىكىشان كە زۆر تايبەتن بە خۆم

بلاوم نە کردوونەتەو. ھەولددەدەم ئەو
ھۆنراوانەش لەدوو توئی نامیلکەییەدا
بەچاپی ئەلیکترۆنی بلاویان بکەمەو.
لەسالی ۱۹۸۵دا درناگەم لە چیرۆک دا، لەو
سالەدا دوو کورتیلە چیرۆکم بەناوەکانی
«شەوگاریکی ئاسایی» و «ھیوایەک
لەخەونیکی فەرامۆش نەکراودا» نووسی.
دەستم بە نووسینی رۆمانیکیش کرد،
بەلام ئیستایشی لەگەڵدابیت ھەر تەواوم
نەکرد. سالی ۱۹۸۷ کورتە چیرۆکیکم
بەناوی «شاعیریک و لاپەرە ھەوتی
رۆژنامەییەک» نووسی. سالی ۱۹۸۹ش
کورتە چیرۆکیکی دیکەم بەناوی
«نازەنین و مانگەشەو» نووسی. سالی
۲۰۰۰یش کورتە چیرۆکیکی ترم بەناوی
«شەر و ئاشتی» نووسی. ئەمە تاکە
کورتە چیرۆکمە کە بلاوم کردبیتەو.
ھەروەھا لە سالانی نیوان ۱۹۸۵-۱۹۸۸دا
کۆمەلیک شانۆییم نووسی و ھەموویان

لە خویندنگە دواناوەندییەكەمدا دەرھێنانم
 بۆیان كرد و بۆ خویندكاران و مامۆستایان
 نمایش کران. دەستنوووسی زۆربەیانم
 ماون. لە ساڵی ۱۹۸۷دا شانۆیی «بەرەو
 جیهانیکی ئەفسووناوی»م نووسی، بەلام
 لەلایەن سانسۆری رژیمەو، مۆلەتی
 نمایشی پینەدرا و قەدەخە کرا، سەرەرای
 ئەوێ ماوەیەکیش بوو خەریکی
 پرۆقەکردن بووین، كە كاك سلیمان
 گەلالی دەرھێنانی بۆدەکرد.

-۲-

بابەتی ھەموو ئەم چیرۆکانە دەچنە خانەى
 ئەدەبى بەرگریییەو. بەلام ئاستى تەکنیکی
 گیرانەو و چنن و پالەوانبازیتیان زۆر
 سادە و ساکارن، لەھەمانکاتیشدا جیاوازن
 لەیەکتر. تەنیا کورتە چیرۆکی «نازەنین
 و مانگەشەو» نەبیت كە تارادەیک
 بەتەکنیکی جیاواز نووسراو.

سروشى كورتە چىرۆكى «شاعىرىك
و لاپەرە ھەوتى رۆژنامەيەك» م لە
روداويكەو ۋەرگرت كە بەسەر
ھاورپى شاعىرم كاك قادىر ۋەرتى
(بىياك ۋەرتى) دا رويىدا. ھۆنراۋەيەكى
شۆرشگىرى بۇ رۆژنامەي ھاوكارى
ناردىبو، سەرپەرشتىارانى رۆژنامەكەش
دەستكارى ھۆنراۋەكەيان كىردىبو و
كىردىبويان بە ھۆنراۋەيەكى ئەقىندارى
رەوت. كاك قادىرىش بەم دەستكارىكىردنە
زۆر نىگەران و توورە بىبو، ھەر
ھاورپىيەكى دەبىنى و رۆژنامەكەي پىبو،
بە قەلەم ھۆنراۋە دەستكارىكراۋەكەي
چاك دەكىردەۋە. ئىدى مەنىش ئەو
چىرۆكەم لەو روداۋە ۋەرگرت.

ئەم كورتە چىرۆكە لە سالى ۱۹۸۷ دا لە
كۆپكى چىرۆك خويندەۋە دا لەگەل چەند
چىرۆكنووسىكى دىكەي لاو، خويندرايەۋە
و چىرۆكنووس و رەخنەگرى ئازىز

كاك «سابير رەشىد» یش ھەلسەنگاندنى
رەخنەى بۆکرد.

كورتە چىرۆكى «نازەنىن و مانگەشەو» یش،
چىرۆكى من و خوشكىكى ئازىزمە، كە
ئەوكاتە لەمالەو ھاوکارى دەکردم لە
شاردنەو ھى بۆلۆكرائە نەینىيەكانى شاخ،
كە رىك ھاوكاتىش بوو لەگەل كەردەى
ئەنفالە شوومەكە.

كورتە چىرۆكى «شەر و ئاشتى» یش
رەنگدانەو ھى مەىلى ئاشتىخوازانەى
بزووتنەو ھى ئازادى كوردستان و گۆرپىنى
ستراتىژى تىكۆشانەكەى و ملنەدانى
فاشىزم بۆ ئاشتى و چارەسەرى و
بەىكەو ھەژيانى دىموكراتىيانەى گەلان بوو.
لە سالى ۲۰۱۷ دا ئەم چىرۆكەم كەردە
سىنارىۆى كورتە فىلمىك. دواتر
بەمەبەستى دەرھىنان و بەرھەمەينانى،
دام بە چەند ھاوړىيەكى سىنەماكار،
ئەوانىش ھەندىك سەرنج و تەينىنى

جوانیان پیشکەش کردم. بەلام بەداخەو
تا ئیستاش دەرفەتی بەرھەمھێنانی بو
نەرەخساو. بۆیە پیم باشبوو سیناریوی
ئەم چیرۆکەش لەگەڵ چیرۆکەدا
بلاوبکەمەو.

- ٣ -

بیگومان ھەر بەرھەمیکی ئەدەبی و
ھونەری ڕەنگدانەوێ ڕووداوێکانی
سەردەمی خۆیان، لەھەمانکاتیشدا
تەکنیکی گێرانەوێکانیشیان ڕەنگدانەوێ
ئاستی خاوێن بەرھەمەکە و ئاستی
ئەدەبی و ھونەری ئەوکاتەییە.

ڕەنگبێ ئەو کورتە چیرۆکانەم هیچ
زیادەییەک نەخەنە سەر خەرمانی ئەدەبی
چیرۆکنووسی کوردی. بەلام وەک
بەشیکی لەیادەوێری سەرقالبوونم بە
ئەدەبەو، حەزمکرد لەدوو توێی ئەم
نامیکەیدا، بەبێ دەستکاریکردن، بەچاپی

ئەلىكترونى بلاويان بكمەو.

سەرەراى ئەوھى لەپال نووسىنى وتار
 و تويزىنەو، زياتر لە چل سالە،
 بەچەر پچرى ھونراو، كورتە چىرۆك،
 شانۆى و سىنارىۆى فىلم دەنوسم.
 بەلام ھەرگىز خۆم نەخستۆتە خانە
 شاعىران و چىرۆكنووسانەو. بەلام
 ئەقىنىكى سەرسووپھىنەرم بۆ گىرانەو
 ھەيە. رەنگبى ئەم ئەقىنە لەوھو ھاتىت
 كە مروف بوونەوھرىكى ھەقاىەتخوان
 و گىرەپەوھىە، دەيەويت چىرۆك و
 روداوھكان بگىریتەو، گىرانەو بۆخوى
 بەشىكى بوونايەتى مروفە، ئىدى
 ھەريەكەو بەشىوھىەك ئەم بوونايەتییەى
 خوى دەخاتەروو. جا گىرانەوھكانىشم
 لە كورتە چىرۆكەو بۆ شانۆى، لە
 شانۆيشەو بۆ سىنارىۆى فىلم ھەر
 بازىنيانە، نازانم گىرانەوھكانم چەندە
 چىزبەخش و ھونەريانەن و چەندە لەگەل

چه‌شهی ئه‌ده‌بیدا ویک دیته‌وه، مه‌گه‌ر
هه‌ر خوینه‌ر ئه‌مه‌ یه‌کلایی بکاته‌وه.
له‌ سه‌ره‌تای سالانی نه‌وه‌ده‌کانه‌وه تا ئیستا
کۆمه‌لیک سیناریۆی کورت و درێژیشم
نووسیون. ته‌نیا یه‌ک دانه‌یان کراوه‌ به
فیلم، که‌ فیلمی «ولاتی بی ئاسمان» بوو
و ئه‌ویش دوا‌ی به‌ره‌مه‌ینانی، له‌لایه‌ن
ده‌سه‌لاتی کوردیی‌ه‌وه‌ له‌ نمایش‌کردن
قه‌ده‌خه‌ کرا و تانیستاش نمایش نه‌کراوه‌.
حه‌زم‌کرد وه‌ک پێشه‌کیه‌ک چیرۆکی
خۆشم له‌گه‌ڵ ئه‌و چیرۆکانه‌ بگێرمه‌وه‌،
ه‌یواخوازم خویندنه‌وه‌ی ئه‌و کورته‌
چیرۆکانه‌ چێژیک به‌چه‌شهی ئه‌ده‌بیتان
ببه‌خشیت.

حه‌سه‌ن جودی

هاوینی ۲۰۲۴

ئەم كۆتۈپە لە مائپەرى ھەوالنامەى كۆتۈپ داگىراوہ: www.hewalname.com/ku

شہوگاری کی ئاسایی

ئەم كىتەپە لە مالىپەرى ھەوانامەى كىتەپ داگىراوہ: www.hewalname.com/ku

کاتیک هاواری منالیک، له خه ویکی پر
ئاوات دا، له ژیر پیخه فله چلکناویه که مه وه
رای کیشامه بهر په نجره داره که، که
بینیم به هاواری و گریان دهیوت:
- بابه گیان، گیانت بوکوی نارد؟! خوینت
بو کی رشت؟.

منی کلولیش، نه سرین له چاوه کانم
به ربوو، نم نم دهتکایه سهر خاکه
ووشک بووه که.

به چاوی پر نه سرین پروی له ئاسمانه رهش
هه لگه راوه که کرد، دهسته سووره کانیشی
که به هیموگلوبینه کانی باوکی رهنگی
کردبوو بو ئاسمانی رهوانه کرد، قورگه
باریک و ناسکه کهیشی که گریان خنکه
خنکی پی خستبوو هاواری کرد:

- نهی نه ستیره کان گه شاوه تر بن، نهوا
نه ستیره کی تر، نهوا هات، هات توخوا
پیشوازی بکه ن، جیگه ی بو راخه ن زور
ماندووه، هیلاکه با که میک بخه وی.

ھىدى ھىدى، پەيكەرى منالە ھەتيوھەم
 لەبەرچاوى پىر ئەسرینی خويناويدا وون
 بوو، بەرەو تاريكايى رۆيشت، دەنگەكە
 بەرە بەرە نزم تر بوو. تاواى لى
 ھات تەنھا ووتەکانى پيشوو لەگوچكە
 چلکناوئەكەمەو دەزرنگايەو. بەچاوانى پىر
 لەئەسرین روم کردە ئاسمان، روم کردە
 ئەستیرەى بەيان، كە تاريكى قووتى دابوو:
 - دەزانى بو خويان بەكوشت دەدەن؟!
 لەپيناوى بەدى ھينانى ئاسمانىكى بى
 تاريكى و بى تەم، لەپيناوى تو ئەى
 پىرۆزترین ئەستیرە..

كاتىك روم کردە دامىنى پەنجەرە دارەكە
 بىنيم «دەرياي ئەسرین»ى گوندەكە
 لەگەل ئەسرینەکانى دلدارانى باران و
 شەونخونيان زەريايەکیان(ئوقيانۆسیکیان)
 پىك ھىنا بوو. دەنگى شەپۆلەکان بى
 دەنگى ئاوايەكەى برى. شەپۆلەکان
 گورگە دەم بەخوینەکانیان لەناوخوياندا

خنکاند... کاتی گورگه دەم بەخوینەکان بەم
بەزمەیان زانی کړنۆشیان بۆ شەپۆلەکان
برد. داوای کەمیک یارمەتیان کرد:
- خنکاین دەرمان بهینن.

- چۆن لە پووتان دیت داوای یارمەتی
بکەن؟!.

کاتیک سەرم هەلبەری، پڕشنگی ئاسۆ
لەقورگی تاریکیدا سەری دەرھینا،
پووی کردە هەموو کاولە پووخاوەکان،
تیشکیکی بەرەو کاولە پووخاوەکە
منالە هەتیوەکە برد. کاتی سەرم
دانهواند منالەکە لەخانووەکە هاتەدەر،
پووبەپووی تیشکە خۆرە رەنگینەکە
هات، نەوہستا.. هات، گرمە گرمە
ترسنۆکان بێ وەستان بەردەوام بوو...
پوویان کردە منالەکە، بەبێ وێژدانی،
نامرۆقانە هەپرون بەهەپرونیان کرد.
کاتیک سەرم هەلبەری بۆ ئاسمانی خویناوی
لاشەکە بەرەو ئاسمان دەپۆیشت پووەو

لاى ئەستىرەى بەيان دەروىشت. ماچىكى
 لە قىزى سەوزى كرد، ئەستىرەى بەيانى
 بەجى ھىشت پووەو لای باوكى پۆيى و
 دەستەكانى باوكى ماچ كرد و خوى بە
 باوەشى داكرد. گرەمە گرمىش وادىار بوو
 لە پاشەكشە بوون دابوو.
 كۆترە سىپىەكانىش بە تەقلە بازىدا پووەو
 ئاسمانى گوندەكە ھەلفرىن.

شەوى ھەينى ٦/٥ - ٤ - ١٩٨٥

هيوايهك لهخهونيكي
فهراموش نهكراودا

ئەم كۆتۈپ لى مالىپەرى ھەۋا ئانامەى كۆتۈپ داگىراۋە: www.hewalname.com/ku

کات: رابردوو و رانه بردوو و داهاتوو.
 «ئای بۆ ئازارم ددهن؟! ئای... درندهینه،
 منیش مروڤ مروڤ، خاوهنی هۆشم»
 ئای که لافاوی نه زانی پرووی کرده
 باخه کهم، چهنده ها گولی جوانی هه لوه راند
 چهنده ها بولبولی خنکاند. به لام نهیتوانی
 بوونیان نه بوون بکات، نهیتوانی ئه وینداری
 بولبولان له گولان قه دهغه بکات.
 «بۆ دام ئه پلۆسن...؟! له م به هاره
 رهنگینه مهیم پی ئه نۆشن؟! ئای...
 درندهینه بی به زهینه... نامروڤانهن... بویه
 کارتانه ناسهنگینه... ئازادم کهن... بهس
 له بهندیخانه به ندم کهن... بهس له ناو
 کورهی ئاگرا بمکه نه خۆله مییش... بهس
 هیوای مروڤ بپرین».
 هه رچهنده نه یان ده هیشت ووشه ی راستی
 ده برپر، به لام له مردنیش رام نه ده کرد.
 «بی خاک ناژین، خاک بی ئیمه! ناژیی.
 من له خاکم... من له خاکم خاکیش له من».

كوشتنى مروڤ نموونەى خەزان بوو. بەلام
 ژيان بۆ بوونەوەرە... خەونیش پىربوو...
 ئوخەى! بەختەوەرى ئەو توى؟! ئاى
 چەند سەخت بوو تا گەيشتم بەتۆ، لەم
 خەونە پىر لەداپلۆسىنە، چۆن مروڤىك
 دەسەلات دار بوو! كوان دەسەلاتداران..
 كوان خوين رېژەكان؟ لەخەونە تالە
 شىرىنەكەم دا لىيان دەدام؟ ئىستا كوان؟!
 فرمىسكى شادىم پاش خەون رشت.

شەوى ھەينى ۱۷/۱۸-۵-۱۹۸۵

شاعيرىك و

لاپەرە ھەوتى رۆژنامەيەك

«پېشكەشە بە (بىياك وەرتى) ى شاعير»

ئەم كۆتۈپە لە مائپەرى ھەوائنامەى كۆتۈپ داگىراوہ: www.hewalname.com/ku

ھەر لەگەڵ گەردی بەیانیدا خۆر خۆی
 لەژێر ڕکێفی ھەوردا مات کردبوو. لەبەر
 ڕەشتالیەتی پەلە ھەورە تێک چڕژاوەکاندا
 خۆر نەدەبینرا. بەلام خەڵکەکە بە
 کاترۆمێرەکانیان دەیانزانى چەند بالێکی
 ماوە بۆ مالتاوايى کردنیکی ڕەشەتالیانە.
 سەرەپای ئەوەش بە پانتایی و درێژایی
 شەقامە سەرەکییەکەى شار ترومبیلە
 تاییبەتەکان و نەفەرەلگرەکان ھەریەکەو
 بەپێی سایدی خۆی ھیۆر یان خوش
 ڕۆ بوون. ھەندیک لە ترومبیلەکانیش
 نەتاییبەتی بوون و نە نەفەرەلگر(بی
 ژمارە بوون)، بەتوند و تیژی خۆیان
 ڕەپیشی ترومبیلەکانی تر دەکرد، وەک
 بلێی: بەقەلمبازی بازیان دەدا پیش
 ترومبیلەکانی تر و بەجیانیانی دەھێشتن.
 لەوانەیە زۆربەشیان بی ھۆیگر* بن.
 ئەم بەر و ئەو بەری ھەردوو شۆستەى
 شەقامەکە خەڵکی لەخۆ گرتبوو، لەناو

يەكتردا تىك چرژابوون. ساردى كەش و
سرى لەش واى لە خەلكەكە كردبوو لە
قاوغى رۆيشتنى ئاساييدا دەربچن و پەلە
لە پىيەكانى خۆيان بكەن. لەناو ھەموو
ئەوانەدا كابرايەكى لاوازی كەمىك
رەشتالە، قاتىكى ئەفەندیانەى كۆننەى
لەبەر بوو واديار بوو بە درىژايى ئەو
رۆژە لەبەر باران راوہستا بوو، لە تۆقى
سەريەوہ تا ناو پىلاوہ لاستىكەكانى ئاوى
بارانى لى دەچۆرا، لە شەكەتى لەشە
لاوازەكەى را ديار بوو ھەموو ئاوى
باران نەبوو، لەگەل ئارەقەى لەشيشيدا
تىكەل يەكتەر ببوون و بەرەو ژىر پىي
خەلكى تردا دادەچۆرانەوہ. بەرپوويكى
مەرگەساتيانە دەپروانيە دەستى خەلكى.
ھەندى جارىش راوہوہستا و ياخود لە
پىشى يەكيك، ھەر نا لە تەكى يەكيك،
بە قسە دەھات. بى گومان وەكو خەلك
خۆش پۆيانە بوو، بگرە خۆش پۆتریش

بوو. چاوی به کابرایه کی پۆشاک جوان
و ریک و پیکی چاویله که له چاو کهوت:
- تۆ کابرا... هیی له گهل تۆمه... هیی.
+ من؟!

- به لی تۆ

+ چیت دهوئ لیم؟

- ئەمه چیه به دهستته وه؟

+ رۆژنامه یه ک و کتیبیکه

- رۆژنامه ش؟

+ به ل...

هیشتا کابرای رۆژنامه به دهست «به لی» ی
ته و او نه کرد رۆژنامه که ی له دهستی
راجفراند و ته ماشای ناو نیشانی رۆژنامه که ی
کرد و به داخیکه بوغزاویه وه گووتی:
- هه وه گه لحویه که یه.

هه ر زوو به زوویی په نجه یه کی خسته نیوان
لاپه رهکانی رۆژنامه که و به په له چریاندى:
- ئەوه ته لاپه ره هه وتی بی قیمه ت.

کابرای به رامبه ریشی ته نها سه رسورمان

بەشى بوو، تەماشای دەستەکانى ئەوى کرد. خۆى و کابرای بە وینەیهکی نائاسایی لەناو جمەى خەلکەکەدا بەدى دەکرد، خەلکەکەش لە تیژ رۆیشتنى خۆیان پەکی خۆیان نەخست، یەکەیهکەشیان لە نیگایەکیانەو دەیانروانیە شاعیرە رەقە رەشتالە شیتەکە.

شیتە شاعیر، وەک لە دەریایەکی بى بن رزگارى بووبى، ئۆخەیهکی بەسەر زمانى تێپەرى و رەنگى کەمىک لە مەرگەساتیانەى خۆى هیور بوو: - ئۆخەى ئەو دانە رۆژنامەیهشم چاک کردەو.

وەک پیشتر ئاگای لە ئەوێ بەرامبەرى نەبووبى روانگەى لەسەر رۆژنامەکە لابرد و سەرى خۆى بلند کرد، سەرى سورما.

- ها کاکە چیه؟ ... ئا... ئەو تۆیت. ھەر لێرە ماویت؟.

+ ئەدى برۆم؟ رۆژنامەكەم بدەرەوہ با
برۆم.

- فەرموو. ئەوہ بۆم راست کردیتەوہ
ئەدى چیت دەوی؟

+ چیت راست کردەوہ؟

- شیعەرەكەى خۆم راست کردەوہ، كە
لە لاپەرە حەوتى ئەم رۆژنامەيەيە.

+ جا بە خوا بمزانىبايە شیعرى تۆى
كوندە پەپوو ئاساى تىدايە ئەو پەنجا
فلسەم بايى نەدەدا و ھەر نەمدەكړى.
ئەفەندى رۆژنامە بەدەست پاش قسە
چك و پەلارەكانى شاعيرەكەى زياتر
شیت كرد و رۆيشت و بەگەل جمەى
خەلك كەوت و تياياندا گووم بوو.

رووى شاعيرە شیت بەجاری مەرگەساتيانەى
تیدا پرژا:

- من شيعر بۆ كى دەنووسم؟ بۆ يەكك
لەبەر شر و شەپړيوى پۆشاکم گەر
بیزانىبايە شيعرم تیدا بلاوكراوەتەوہ

رۆژنامەى ئەمىرۆى نەدەكەرى!! ئەمە
سەيرە. كامەمان شايستەى يەكتر نىن؟
من و شىعر؟ ياخود شىعر و ئەو؟ ياخود
ئەو و من؟ كامەمان؟ بى گومان ئەبى
يەككىمان شايستەى ئەويتەر نەبىن. جا
كامەمانىن؟ لەوانەىە من نە شايستەى
شىعر بىم و نە شايستەى ئەو.

بەلەش ساردىەو پىيەكانى بە جوولە
خست، لەبەر خۆيەو:

– ئەو؟! ئەو كىيە؟! من شىعر بۆ ئەو
نانووسم، بۆ ئەو كەسانە دەنووسم كە
تەيان گەشتووم نەك بۆ ئەو كەسانەى
لەبەر شر و شەپرىيۆيم شىعرم ناخوئىنەو.
بەناو خەلكىدا تىژرەوانە، رۆيشتە
لەسەرخۆكەى واز ھىنا. ھەستى بىنىنى
تەنھا لەسەر دەستەكانى خەلكى بوو:
– ئا ئەو تە ئەمەش رۆژنامەى پىيە.

بەخىرايى بەدوايدا رۆيى، پىلاو
لاستىكەكانى شەلپە شەلپان بوو:

– ھىي كابرآ... لەگەل تۆمە.

كابرا شەپروال و پالتۆيەكى پۆشيبوو و
دریژی گەنم زەرد بوو. ھەر ئاگای لە
شاعیرە کۆرپە کوژراوەکەى پشتى نەبوو!!
بۆیە لە پۆیشتنى تیژرەوانەى خۆى نەوەستا.
شاعیرە شىت خیراتر پۆیشت و گەیشتە کابرا
و سەر شانى راتەکاند و بەدەم و چاویكى
غەزەبیانەو لەسەرى نەرانند:

– کەرى گویت لى نییە، دەمیکە بانگت
دەکەم.

+

– بۆ قسە ناکەى خو لال نیت؟

كابرا زۆر بەھیمنانە و بى خۆتیکدان
بەدەست ھیمای بۆ ئەو کرد کە: «چیت
لیم دەوی؟»

شاعیر، لەبارە غەزەبیانەکەى خۆى سارد
بۆو پەشیمانى لە پووختساریدا بەدى دەکرا:
– نەمزانى لالیت و قسە ناکەى، بمبوورە
و داواى لیبوردن دەکەم.

+

کابرای لال دهسته‌کانی بو گویچه‌کانی
برد و هیمایه‌کی کرد که: «که‌ریشم»
- وادیاره که‌ر و لالیشه. له من کلۆل تره.
به‌دهستی هیمای بو رۆژنامه‌که‌ی دهستی ئه‌و
کرد بو لی وهرگرتنی. ئه‌ویش رۆژنامه‌که‌ی
دایه دهست. شاعیریش یه‌کسه‌ر لاپه‌ره‌ی
حه‌وتی کرده‌وه و سه‌ری سه‌ر پینووسه‌که‌ی
دهستی لادا و هی‌دی هی‌دی شیعره‌که‌ی
ده‌گۆری و برکه‌کانی راست ده‌کرده‌وه، که
ده‌سته‌ی به‌ریوه‌به‌رانی رۆژنامه‌که‌ گۆری
بوویان، له‌به‌ر به‌رژه‌وه‌ندی خویان، نه‌وه‌ک
له‌ پله‌وپایه‌ی به‌ریوه‌به‌ریتی بیانیه‌ینه‌ خوار
و ئه‌لقه‌که‌ی که له گویاندا سم کراوه، له
گویچه‌یان بیچرینن.

پاش گۆرینی هه‌ندی وشه و راست
کردنه‌وه‌ی هه‌ندی له برکه‌کانی شیعره‌که
به‌ریز و نه‌وازشه‌وه به کراوه‌یی
رۆژنامه‌که‌ی دایه‌وه دهستی به‌دهست

تیی گه یاند که تهماشای لاپه‌ره‌ی حه‌وت
 بکات. ئه‌ویش ږووخ‌وشانه سه‌یری لاپه‌ره
 حه‌وتی کرد، پاش ده‌میک به‌راوردکردنی
 ووشه چاپکراو و ووشه به‌ده‌ست
 نووسراوه‌کان، هه‌ناسه‌یه‌کی داخ له
 دلانه‌ی هه‌لکیشا و له‌پیش چاوی شاعیردا
 شیعره‌که‌ی شاعیری له ږوژنامه‌که لی
 کرده‌وه و هه‌موو په‌ره‌کانی پچرپچر
 کرد و خه‌نده هه‌موو ږووخساری
 گرته‌وه. پاشانیش پارچه ږوژنامه‌که‌ی
 شیعره‌که‌ی تیدا بوو خستیه ناو گیرفانی.
 زور به‌گه‌رمی ته‌وقه‌ی له‌گه‌ل شاعیردا
 کرد. شاعیریش سه‌رسام ږاوه‌ستابوو
 به‌رام‌به‌ر ئه‌م هه‌لو‌یسته‌ی کابرا.
 شان له‌شان دانی خه‌لکی له‌ئه‌م لا و
 ئه‌و لایان، له‌یه‌کتري وون کردن.
 به‌ږووخساری سه‌رسام گرتووانه به‌ناو
 خه‌لکه‌که‌دا لاقه‌کانی به‌دوای خویدا
 ږاده‌کیشا. له‌به‌ر سه‌رسامی، خو‌ی به‌م

لا و بەو لای خەلكەكانى دەورووبەرى
 دادەدا و لەسەر سامیان دەخست. تا
 سەرى خۆى لە ئەستوندىكى كارەبای
 شەقامەكە دا، ئەو كاتە لەش و لارە
 سەرسام گرتوووەكەى ھاتەوہ سەرخۆى:
 - تۆبلىيى خەلك لە من ھەلۆيىستدارتر
 بن، دياردەى ناپەوا نەفرەت بكەن؟!
 بەلام من شاعىرم!!

پاش كەمىك رۆيشتنى خاوبوووەوى تر
 بە تەنگ پرسىارەكەى پيشوويەوہ ھات:
 - راستە. مرقى لە شاعىر ھەلۆيىستدارتر
 ھەن و زۆرىشن. گەر منىش ھەلۆيىستدارىكى
 تەواو ببام شىعرم بۆ رۆژنامەيەكى ئاوا
 ئەلقە لەگوئى نەدەنارد.

خەلك لە شۆستەكانى شەقامەكەدا بەرە
 بەرە لەكەم بوون دابوون. شاعىرىش
 رى رۆيشتنەكەى گەيشتە بەردەرگای
 نووسىنگەى رۆژنامەكە، سەرىكى بۆ
 دەرگاكة لەقاند:

- ئىرە دەرچەى رۆژنامە نەعلەتیهکەیه...
پاش کەمیک لی رامن له دەرگای
نووسینگەکە، گووتی:

- دەبی بەرپۆه بەر رۆیشتبئی؟! لهوانهیه
مابئی. چونکە بەرپۆژ وهک کونده پهپو
کەس چاوی به چاوی ناکهوی، ئەوهنده
شەرمەزارە. ئا ئەوتە بەرپۆه بەری
گوئی کون کراو، پۆشته و جوانیشه.
دەلین: چیا به چیاى ناکهوی بهلام چاو
به چاو هەردەکهوی.

بهخیرایی لی چووہ پیشی، یەخەى
چاکەتەکەى گرت.

- وەرە مەرۆ هەى سەگباب. بۆ شیعرى
منتان چەواشە کردووہ، ها؟

لی نەگەرە ئەفەندى قسە بکات و نوققەى
لیوہ بئی، مستیکی بۆ دەم و چاوی
راوەشاند، خستیه سەر خاکە تەرپاوی
یەکە، لەگەل راوەشاندنى مستەکە
تەقینەوہیەکی گەورە پروویدا.

- ئەم دەنگە گەورەىە چى بوو دەنگى ھات؟
ئاورىكى لى دايەوہ:

- ھا بو قسە ناکەى؟ وادەزانى بە مستىک
لەيەخەت دەبمەوہ؟ قسە بکە ھەى سەگباب
بو شىعرى منتان چەواشە کردوہ؟
سەيرىكى دەم و چاوہ خويناوييەکەى
کرد، کەمىک پەشوکا. سەرى خستە
سەر سىنگى کابرا، دلى وەک بەرد لە
لیدان خسترا بوو. سەرى بلند کرد؛ دىتى
کابرايەکى ئەفەندى تر لە پىبلىکانەى
بالەخانەى نووسىنگەکە دەھاتە خوارەوہ.
بە شلەژاوى ھەستايە سەرپى.

- ئەمە کىيە؟ ھا... واچاکە رابکەم.
تى تەقاند، مردنى ئەفەندى وای لى کرد
ھەموو ئەو ماندوو بوونەى لە لەشى
دابوو دەرى پەرىنى و جەستەيىكى
چووستى لى بىتە جى. خوى لەناو تاکە
تاکەى خەلىکدا گووم کرد. بەلام گويى
لە کابراى سەر پىبلىکانەکە بوو کە

هاواری دهکرد و دهیگوت:

- ئه‌ی هاوار... سه‌رنووسه‌ریان کووشت.
سه‌رنووسه‌ریان کووشت.

تاله‌کاتی راگردندا ترومبیلکی نه‌ تایبه‌ت و
نه‌ نه‌فه‌ره‌ه‌لگر (بی ژماره‌) به‌سه‌ر که‌له
شاعرئاووسه‌که‌ی شاعیردا که‌وت، بی
راوه‌ستاندنیش به‌سه‌ر لاشه‌که‌یدا تیپه‌ری...
دوای ئه‌و ترومبیله‌ چهند ترومبیلکی
تری هه‌مان چه‌شن به‌سه‌ر لاشه‌ی
شاعیردا تیپه‌رین، له‌هه‌مان کاتدا چهند
ته‌قینه‌وه‌ییکی تریش روویدا.

پاش به‌سه‌ردا رویشتنی هه‌موو ترومبیله
نه‌نه‌فه‌ره‌ه‌لگر و نه‌ تایبه‌ته‌کان به‌سه‌ر
لاشه‌که‌دا، گهر سه‌یری لاشه‌که‌یت
بکرداریه‌ ئه‌وا نه‌تده‌توانی بلیی ئه‌مه
لاشه‌ی مروّقه‌. ده‌فته‌ریکیش که‌ له
باغه‌لیدا بوو په‌ر په‌ر بوو له‌ناو خویندا
سوور هه‌لگه‌را بوون.

شاعیر و شاعر، مروّف و مروّقایه‌تی

له ژیر ته نناشی ترومبیله کاند ده یانقیژاند،
ناوه ناو هاش پیده که نین.

*هۆپگر : ئیستۆپی ترومبیل

ته واو

۴-۱۱- ۱۹۸۷ چوارشه ممه

تیبینی: ئەم کورته چیرۆکه کاتی خوی
سالی ۱۹۸۷ له گهڵ پینچ چیرۆکنووسی
دیکه ی لاو، له کۆریکی چیرۆکخویندنه و هدا
له (هۆلی رۆشنیری جه ماوه ر)
خوینداریه وه و چیرۆکنووس و ره خنه گر
کاک (سابیر ره شید) یش تیخویندنه وه و
هه لسه نگاندنی ره خنه یی سه بارهت بهم
چیرۆکه و چیرۆکه کانی تری کۆره که
کرد، ئەوکاته له کۆره که دا قسه و
باسیکی باش سه بارهت بهم چیرۆکه و
چیرۆکه کانی تری لاوه کان کرا.

نازه نين و مانگه شهو

پيشكه شه بهو مروقه ي كهوا گووتى:

«خه م نو قل نييه تا له ده مدا بتاويته وه»

ئەم كۆتۈپە لە مائپەرى ھەوالنامەى كۆتۈپ داگىراوہ: www.hewalname.com/ku

دوو سال دهبوو، نه تو سهردانیت کردن
و نه ئەوانیش سهردانیان کردی، ئەوا
سی رۆژه به‌ره‌وکردن گه‌رایته‌وه مالی
دایه و بابته.

- کیژم هەر گئی مه‌دی، ماری دنیا هیچ
نی یه، خوا بکه‌م چه‌سهن به سه‌لامه‌تی
بیته‌وه ناو مار و منداری، مار هەر په‌یدا
ده‌بیته‌وه...

+ ئه‌ری وه‌للاه، سهر سه‌لامه‌ت بی ماری
دنیا هیچ نی یه...

ده‌ترانی هەر دل دانه‌وه‌یه و به‌س... بۆیه
هەر به‌که‌له‌ش له‌لای دایکت و پلکت
دانیشتبووی، ئەگه‌رنا چاوت له‌و جی
یه بوو که نه‌هینی یه دیرینه‌که‌ی لی
شاردرا بووه‌وه...

به‌ده‌سته خۆت نه‌بوو داڵغه‌که‌ت له‌گه‌ل
قسه‌کانی ئەوان تیک هه‌لکیشی یه‌کدی بوون...
مانگ تیشکی خۆی لییده‌دان.

*«نازه‌نین جوانی بشاره‌وه. نه‌وه‌ک

كەس بېيىنى و شكى لى بكات»
خۆر تيشكە ئاگراوىي يەكەى لە
حەوشەكەتانى دەدا.

+ كچى ھەر شيرىنى مام وسوى خۆمان
برى: دەرىن ھەر ئەو لە ماری قووتار
بووہ ئەگەرنا جوامىرى مېردى و ھەر
سى مندارەكەى بە يەكجارى گيانيان
لەبەر دەرچوو...

/ « باشە سىامەند گيان »

- توخوا بەراستىتە؟!

+ كچى دەرىن حەفتەك دەبى دەستى
بەخىنى جوامىر و مندارەكانىتى، دەرى: قەت
ناشۆم. دەرىن: وەكى شىتانی لى ھاتىە.
ئەو كات نەت دەزانى بۆچى بۆويت
دەشاردەوہ و بەخۆى نەيدەشاردەوہ...
ئای كە ھەستت بەخۆشى دەکرد و نەشت
دەزانى بۆ؟! بەلام ھەموو جار نەھىنى
يەكەت زۆر بە جوانى بۆى حەشار دەدا...
ھەندە جارانىش لەگەل ئەو خۆشى

یەدا ترس خۆشی یەکەتی گەمارۆ
 دەدا، بەتایبەتی ئەگەر باوکت لە مال
 بایە. چونکە زۆر جارێک باوکت لەگەڵ
 سیامەند شەریان بوو لەسەر ئەو
 کتیب و مەتیبانە!! بۆیە ئەوجاری باوکت
 لە مال بووایە یاخود نزیکى هاتنەوهی
 بایە ئەو ترس ئازای لەشتی دادەپۆشی،
 خۆشی لە ڕووخسارتدا بارى دەکرد...
 - نازەنین، نازەنین هەستە کێژم نیروانە.
 نەهەت بخۆ.

ئەم قسەیهی داکت دالغەکەى پساندى،
 ڕوانیتە دەورووبەرى خۆت: داکت و پلکت
 لە پارتدا هەڵستان و لەبن هەیانەکەدا
 جێیان هێشتووی و چووینە ژووری.

/ دەبی ئەو شەو دەریانبینم...

هەستایتە سەر پى و چووی لە پال داکت
 دانیشتی... لەگەڵیاندا دەستت کردە خواردن...
 مانگە زەرد لە ترسى برسیان خۆی لە
 ئاسمان دا هەلواسیبوو.

ەيامىكە، خەرك لەسەر بان دەنوون.
 داکت جى يەکانى لەسەر بان راخستبوو.
 جىي تووى لە پال پلکت راخستبوو...
 دەمىک بوو داکت و پلکت نووستبوون.
 باوکىشت و مندالەکانىش ھەروا. خەو وەک
 سەربازىكى ھەلاتوو لە سوپاکەى، لە
 گۆرەپانى چاوەکانت ھەلاتبوو... خوشت
 ھەزت نەدەکرد بخەوى. چونکە برپارت
 دابوو کەوا: ئەم شەو دەریان بەيىنى...
 / دەچم... ئەگەر زانىان؟! خو ئەوان نازان
 چەند گۆراوم و بىر لە زۆر شتى گەورە
 گەورە دەکەمەو... نا جارى ھەزناکەم
 بزەنن گۆرايمە... خۆزگە سىامەند مابايە!!...
 ئاى چەند ئاسوودە دەبوو بىدیتبايە: ئەمن
 گۆرايمە، بىدیتبايە: ئەمن بەھەمان جامى
 ئەو دەخۆمەو!! بەلام سىامەند گيان
 ھەسەن ھەنگاوەکانتى تەواو کرد!!...
 خۆت گەوزاند و رووى خۆت وەرگىرايە
 لای پلکە نووستووھەکت

/ خو زور جار دهیگوته من: هاو ئه و
کتیبه بخوینه وه. ئه منیش کتیبه کهم لی
وهرده گرت، هه موویم دهخوینده وه.. ئه و
کتیبانه ی دهیدا من سانا بوون...

خوت خزانده سهر پشت. مانگ به
شینیه ی دهیروانییه سینته.

/ چهندی پی ناخوش بوو که بابم له
مه کته بی دهرهینام. بهران بهرامبه ر بابم
بی دهسهرات بوو...

فرمیست به مانگ پی دهکه نی.
به تانیه کهت له سهر خوت لادا.

/ دهچم... بهس ئه وه دهرمهینان، له کییان
بشارمه وه!! ئه گهر دیتیان!؟

قیت دانیشتیت... وویستت هه ربستی، دیتت
کوخه بابتی هه رستتاند. راکشایته وه.
هه رستا سهر پی. به کوخه کوخ ریگه
قوپاوه که ی قاندرمه ی گرته بهر.

/ تازه هه ر ناوتوانم بچمه خواری هه تا
دیته وه سهر بان.

روومەتت ئاشقى مانگە بۆيە ھەر ھەز
دەكات تى ى بېروانى.
/ ھەر نەھاتەوھ... وادىارە چوويته
چە شەمە ش !!..
« اللە اكبر، اللە اكبر »

تەواو

سەيشەممە ۱۸-۴-۱۹۸۹

كۆتايى بە نووسىنى ھاتووه

شەر و ئاشتى

(گوناحه؛ له جياتى هه‌لۆ،
كوتر بوته سيمبولى ئاشتى...
چونكه ئاشتى وهك ئازادى
له چنگى هه‌لۆ دايه...)
- له دهفته‌رى بيره‌وه‌رييه‌كانى شه‌هيدىك -
*به پرؤفيسؤر ئيسماعيل بيشكىچى
پيشكه‌شه

ئەم كۆتۈپە لە مائپەرى ھەوالنامەى كۆتۈپ داگىراۋە: www.hewalname.com/ku

- هه موو کشانه وه؟

+ پيم وايه...

- كه واته توش بكشيوه.. وريا به..
سه ربه رزنه كه يته وه... برؤ.. منيش به
دواتدا..

گويي له دهنگيان بوو، ده ياننا سينه وه،
زيده لييه وه دوور نه بوون، حه زى ده كرد
بو دوا جار بيانينى، پيى وانه بوو جاريكى
دى ده يانينيتته وه.

(ئىستا بانگيان بكه م، ئيدى ده سته ردارم
نابن... به جيمناهيلن، له گه ل خويان
ده مبه نه وه..)

هه وره تر يشقه مه زنده كه ي پچراند،
بو چاو تروكانيك ئه و ناوه ي كرده
روژى نيوه رؤ... تيرى چاو خشانىكى
خيرايى كرد.. كه سى نه بينى.. قوژهى
گولله يه كى هاوه ن سه رى پيداگرت،
له نزيكيدا ته قيه وه، پریشكى خوى له و
زناره دا كه بوته په سارگه و سه نگر

بۆى.. جى برىنەكەى قاچى دەيتروياندا،
ئەگەرنا خەو دەيىردەو...

(ھەموو ھەقالانم كشانەو... ئىدى ئەو
بىنامووسانە گوللە بە چىيەو دەنن؟
باش بوو كشانەو... زەبرى خومان
وہشاندا، ئىدى چ دەبى بابىت... دەنگى
فیشەكەكانيان دووركەوتوتەو... واديارە
ئەوانىش دەكشىنەو...)

گوللەيەكى تری ھاوہن سەرى پىداگرتەو،
بە دوايدا فزەفزەى فیشەكە گىردارەكان
لەگەل كەوتنيان بە زنارەكەى پالى
دەنگيان لىوہ دەبرا. سەرى بەرز كردهو،
ھىشتا تەم و مژنەرەوى بۆو و ئەو
ناوہى خنكاند بوو، ھەرە ترىشقەيەك
دلى داخورياندا، روانىيە ئاسمان، مانگ
كزۆلە ببوو، بە ئاستەم دەبينرا. نوزە
نوزىك لە دوورەوہ رايچلەكاندا، بى
ھەمدى خوى دەستى بەكەمەريدا
خشاندا، توند نارنجۆكەكەى سەر پشتىنى

گووشتی، له ئەمانى چەكەكەى روانى،
كراوەتەو و لەسەر سەلێشه...

(وادیارە بریندارىكى خویان بەجێشهیشتوو...)
بەخشکیو وە لەژێر زنارەكە قاچی
بەدوای خۆیدا راکێشا، هەستی خۆی
راگرت، فێشەكێكى گێردار بە زنارەكەى
تەنیشتیو وە كهوت، بەپەلە خشکیو وە
گەرایەو وە ژێر زنارەكە...

لێزمەى باران هێدی هێدی تەمومژەكەى
دەرپەواندەو وە... وەك بلیى گومانى له
كشانهو وەى هەموو هەقالانى هەبى،
سەرنجى دایەو وە دەوروبەرى خۆى،
تامەزرۆى بینینانە، بەلام كەسیانى
نەبینى، ئاهێكى قوولى هەلكێشا...

(ئێستا لێرە بوونایە بە پەرۆشەو وە
هەلیاندهگرتەم.. بەلام دەبوومە بارگرانى
بەسەریانەو وە، لەوانەبوو..)

فێشەكێكى تری گێردار مەزەندەكەى
پەرش كردهو وە..

(ئەو بىنامووسە برىندارىشە كەچى واز
ناھىنى...)

رىزە فېشەككى تر بەسەرىدا تىپەرىن...
نارنجۆكەكەى كەمەرى توند گووشىيەو،
بەسىماى گرژ و گۆلەو وىستى
ھەستىتە سەر پى.. بەلام بە كەمىك
سەر بەرزكردنەو و روانىيە ئەو شوينەى
فېشەكاكى لىو دەھات، تارمايەكى
بىنى بەخشكىو بەرەو روى دىت،
لە نارنجۆكەكەى خۆى روانى و تىلە
چاوىكىشى دايە چەكەكەى كە لە پال
زنارەكە ھەلىپەسارد بوو... روانىيە
دەوروبەرى خۆى...

لىزمەى باران بە گورتر بوو، لە
تارمايەكەى روانىيەو... وردتر سەرنجى
دايى... بەلام سىماى بەدى نەکرد...

(ھەرچونىك بىت برىندارە، ئەو ھەش
بۆخۆى نىوە مردنىكە... ئەو نارنجۆكەم
پىويست دەبى... ئىدى...)

هه وره تریشقهیه ک سه ری پیداخسته وه،
باران به گورتر ببوو، سیلاوی باران
له هه موو لایه کیه وه ده رژایه ژیرییه وه.
تا ئه و کاتهش ههستی به شلبوون
(ته ربوون) ی جله کانی نه کردبوو...
ویستی قاچی راستی بنووشتی نیته وه،
جی برینه که ی بروسکه ئازاریکی له
توقی سه رییه وه تا بنی پی پی به خشی،
قاچی داچه مایه وه، دلۆپ دلۆپی ئاوی
سه ر زناره که به لامل دهم و چاویدا
شۆر ده بوونه وه.. ده سړیکی له گیرفانی
هیله که که ی ده رخست، ورد سه رنجی
دایی، لئی وردبووه وه... به ئاهیکی
ئاگرینی پیلوی چاوه کانی داگرت، غه رقی
نیو بیره وه رییه کانی بوو...» ئه وه ده سړی
هه قال مزگین بوو، به چهند سه عاتیک
به ر له وه ی شهید بییت پی به خشیم.. با
له لات بییت تا له و چالاکییه ده گه ریمه وه»
دلۆپیک ئاوی سه ر زناره که داچۆریه

سەر گلېنەى راستىيەو، داخوړپاند، لە
دەورو بەرى خوۍ روانى...

(ئىدى ھەر نەگەر ايتەو ھەقال روڤناھى...
ھەر نەگەر ايتەو...)

دەم و چاو و لا مى خوۍ سړيپەو، لە
لوتكەى ئەو شاخەى روانى كە شەو
لەگەل ھەقالانى بو ئەو چالاكۍ پيدا
گوزەريان كرد. ئىستا شريتۍ زەردى
بارىك ليوارى بەرزايپەكانى شاخى
تەنيو تەو.. سىماى يەكە يەكەى
ھەقالانى ھاتەو ياد...

(باوەر ناكەم ئىدى بتانېنمەو...)

غەرقى بىرەو ھەريپەكانى بوو... روژانى
رابردووى لەگەل ھەقالانى تىپەكەى
وەك شريتۍ سىنەماىى دلگىر بەھزرىدا
تىپەرى...

دەستى بە قاچى چەپپەو ځرتبوو،
بە خەمناكى لىۍ دەروانى، برىنەكەى
گىرژ و مۆنى كړدبوو، سەرى بادەدا و

لیوانی دهکروشت، سه رنجیکی تیژی دایه
زناره که، کین و توورپیه که رووخساری
شیواند... به خشکیوه که میک له زناره که
نزیك بووه، له مه خزه نی (M۱۶) ه که ی
دهستی روانی... و لیکرده وه
(یه ک فیشه کیشی تیدا نه ماوه!!)

به سه رسامی و ترسیکه وه چه ک و
مه خزه نه که ی له ده ستدا غلور بووه،
به هه مان سه رسامی و ترس له زناره که ی
روانی... دهستی بوو حه ربه که دریژ کرد...
(ئه گهر مرد بیئتیش به که لوکلومکردنت
نه بی دلم ئاو ناخواته وه... ئه ی
تیروریست... خوزگه ده مزانی کوشتنی
ئیوه بوچی هیئده دلنه وایی و هه ست به
بلیمه تبوون به مرووف ده به خشی؟ ئاه...
به قه د راوچییه کی سه شیت هه ز به
راوی ئیوه و که لوکلومکردنتان ده که م...
به راست، باو کم ده یگوت: «راوچییه تی
چیژ وهرگرتن و بلیمه تییه...».)

ھەربەكەى دەرخست، لىپروانى،
 تیشكە بارىكەكانى ئاسۆ ھەربەكەى
 دەبرىسكاندەو، گەشىي بەخشىيە ئازای
 گیانى... تا ئەو كاتەش ھەستى بە ھەلاتنى
 خۆر نەکردبوو، نیوہ بازنەى ھەلاتووی
 خۆر پیلوی چاوہكانى پىداگرت...
 ئاورپكى لە دواوہى خۆى دایەوہ، چەند
 لاشەيەكى سەربازە كوژراوہكان و
 زرىپۆشكى سووتاوى بينى، سەرسامى
 كرد، وەك بلىي باوہر بە چاوہكانى
 نەكات، تەزوہىكى خەمئاميز و ساردى
 خستە گيانىيەوہ... بە جوړىك لە بى
 ئومىدى لە ئەستىزەكانى سەرشانى
 روانى... پیلوہكانى داگرتەوہ و بو تاويك
 سەرى لەبەر خۆى نا و سستايى بالى
 بەسەر جولەى لەشيدا بارى... خەرىك
 بوو ھەربەكەى دەستى بكەوييت، بەلام
 راچلەكى و جموجۆلىك كەوتەوہ گیانى،
 سىرەى چاوہكانى لەسەر زنارەكە

چه‌سپی، هه‌ولی هه‌ستانه‌وه‌ی دا، تینی
دایه‌وه به‌ر خۆی، له‌سه‌ر قاچی راستی
وه‌ستا، به‌ کزییه‌وه له‌ برینه‌که‌ی روانی،
به‌ قاچیکه‌وه هه‌لده‌به‌زی و چه‌ند
هه‌نگاوێکی هه‌لنا، راوه‌ستا و تینیکی تری
دایه‌وه به‌ر خۆی... چه‌ند هه‌نگاوێکی
مابوو بگاته‌ زناره‌که‌...

پالێ به‌ زناره‌که‌ دابوو، تیشکی خۆر
رووخساریشی گرته‌وه و شریتی
بیره‌وه‌رییه شیرینه‌کانی پچرا،
راچله‌کی... بیری به‌ لای برینداره‌که
چوو، به‌ ئه‌سپایی ده‌ستی بو‌ په‌لاپیتکه‌ی
تفه‌نگه‌که‌ی برد، هه‌ولیدا سه‌ری له
کولانه‌ی ژیر زناره‌که‌ ده‌ربینییت...
برینه‌که‌ی ئازاری دا، به‌ ته‌کانیکه‌وه تا
که‌مه‌ری له‌ کولانه‌ی زناره‌که‌ ده‌رخست،
ده‌ست له‌سه‌ر په‌لاپیتکه‌ رووه‌و ئه‌ودیو
زناره‌که‌ لوله‌ی تفه‌نگه‌که‌ی ئاراسته
کرد، چاوی گیرا له‌ کۆمه‌لیک لاشه‌ی

كوژراوى سەربازەكان و زىيۆشكى
ئاگر تىبەربوو زياتر ھىچى ترى نەبىنى...
دەپراوكى گرتى...

(ئەى كوا ئەو برىندارەى شەو نوزەى
لەو دەھات؟!)

بەودىو زنا رەكەو، بە ھەربەكەى
دەستىيەو ھەخۆى فەيدايە سەرى، نووكە
ھەربەيەكى سەرواندە قۆلى چەپى،
ئەویش بەتوندى قۆنداخى تەنگەكەى
سەرواندە كەللەى و لە ھەخۆى دوور
خستەو و لوولەى تەنگەكەى ئاراستە
كرد، ئەم بەزگدا كەوت، بەھەردو
دەستى نۆچەوانى خستبوو نۆ
لەپەكانىەو، ھۆينى بەسەر رووخسار
و سىنگىدا دەچۆرا...

- ئەى دەبەنگ لە پەلەقاژەى مەرگ
داى... كەچى لە كوشتن تىر نابى...

دەستى چەپى بە زنا رەكەو ھەلسايە
سەرى و لە قۆلى ھۆيناوى ھۆى

روانی، ههستی به ئیشهکهی کرد...
هه ناسهیهکی قوولی هه لکیشا...

- خو ئیستا دهتوانم بتکوژم و
لاشه کهت بخه مه پال لاشه ی سه ربازه
کوژ راوه کانتیه وه... به لام چ بکه م
برینداریت... دهستم ناگری بتکوژم...
ئه وه دهنگه ناسکه ی له لای غه ریب
نه بوو!! به رووخساری خویناوییه وه
که میک رووی به لادا وه رگیڤرا و به تیله
چاویکه وه سه رنجی دایی... بیلبله ی
چاوه کانی زیاتر کرده وه.. سه رسام بوو،
گومانی له دیتنی چاوه کانی خوی ده کرد...
ئه قلی ئه وه دیمه نه سه ر سورپهینه ره ی
پیدانه ده قورترا.. ته نها توانی دیمه نیکی
به ر له پینج سال و له گۆره پانی زانکوی
ئه نکهره، وه ک ماسیه کی بزۆ له ده ریای
بیره وه رییه کانی راو بکات...

(ئه وه سه وسه نه ... نا باوه رپناکه م...
ئه وه خه یالاتی ساته کانی به ر له مردنه،

مروڧ بۇ دواجار لە دوا ساتەكانى
 ژيانىدا بەر لە مردن خۆشەويستتەين
 مروڧى دىتە بەرچاۋ... بەلام ئەو لىم
 تۇرا بوو... پىيگوتەم: «تو لە خويندەكارى
 زانكو ناچىت... لە جەنراللىكى فاشىست
 دەچىت... بۆيە شايستەي خۆشويستەن
 نىت...» واى پىيگوتەم... نا... نا ئەو
 وريئەي بەر لە مردنە... ئەو لە كوئى و
 گۆرەپانى جەنگ لە كوئى...؟!)

بىدەنگى و سەرنجدانى وردى ئەوى، بە
 حالەتلىكى سەرسورپەينەر ھاتە بەرچاۋ...
 ئەمىش لە رووخسارى ئەو ورد بۆۋە...
 ئەو رووخسارەي لەلا نامۆ نەبوو...
 (تو بلىي كى بىت؟!)

زىاتر لىي ورد بۆۋە...
 (ئەو ئەفسەر و من گەريلا... لە كوئى
 يەكترمان بىنيوہ...?!)

گورج ھەربەكەي پالى ھەلگرتەوہ و
 بووہ تەنىك لە گرژى و توورەبوون

و کین. له چاوتروکاندنیکدا هه‌لسایه‌وه
سه‌ریه‌ک پی، که‌وته نیو گیژاوی
بیره‌وه‌رییه‌کانییه‌وه
(ئیس‌تا کوشتنت له هه‌ر شتیکی تر جوانتر
و و خوشتره...)

ئه‌میش زیاتر لیی ورد بووه... باران
و خوین و قوراوییبوونی سیمای ئه‌و،
نه‌یده‌هیش‌ت بیناسیته‌وه، گومانه‌کانی
زیاتر بوون، گولله‌هاوه‌نیک به‌قوژه
قوژی خو‌ی که‌میک دووری ئه‌وان
گرمه‌ی(لرمه) لیوه‌هات، چه‌ند گولله
هاوه‌نیک‌ی تریش به‌دوایدا ته‌قیینه‌وه،
ئه‌و ناوه‌یه‌یان هه‌ژاند

(توبلیی ئه‌و بیته... به‌لام ئه‌و...) نه‌یده‌توانی
گومانه‌کانی بگه‌یه‌نیته‌یه‌قینیک، زیاتر
تی‌ی راما. قوژه‌ی گولله‌هاوه‌نیک تا
ده‌هات نزیک ده‌بووه، زیده‌تر ده‌بوو،
ئه‌م به‌په‌له‌پالی دایه‌زناره‌که و خو‌ی
گرمۆله‌کرد. ئه‌ویش وه‌ک بتيك له‌سه‌ر

قاچىك و ھەربە بەدەستىيەو ھاوەستا
 بوو، گوللە ھاوەنەكە بە تەنیشتيانەو
 تەقييەو... ئەو ناوہى ھەژاند و بە قور
 و لیتە سواقى دا... ئەم بە گرمۆلەییەو
 سەرى بەرز کردەو، دونیا کش و مات،
 سەرنجى دایە شوینی ھاوەستانى ئەو،
 كەسى بە پىوہ نەدى. بەلام لاشەییەكى
 غەرقى خوینی بینى، بە شەلەشەل و
 كووربوونەو، بە ئەسپایى رووہو
 لاشەكە ھەنگاوى ھەلنا، گەیشتە
 سەرى، لاشەكە بەسەر پشتدا كەوتبوو،
 بە وردى سەرنجى سیمای خویناوى و
 قورپاوى ئەوى دا، ناسییەو، پیلوہكانى
 داگرت، شىرتى بىرەوہرىيەكانى رۆژگارى
 زانكۆى لىدایەو...

قوژەى گوللە ھاوەنىكى تر شىرتى
 بىرەوہرىيەكانى پچراند... بە كووربوونەو
 و خىرايىيەكى زۆر خۆى گەياندە پال
 زناڕەكە... لە پشت زناڕەكە و بە

لرمەيەکی بەرزەو، گوللە ھاوەنەکە
تەقییەو... ئەو ناوەی ھەژاند... دۆنیا مات
بوو... لە لوتکەیی شاخەکەیی بەرامبەری
روانی، بە ئومیدی شەو و گەپانەو
بۆ نیو(لای) ھەقالانی پیلوکانی لیکن و
تفەنگەکەیی لە ئامیز گرت...

* لە رۆژنامەیی (رۆناهی) ژمارە (۱۵)

رۆژی دووشەممە ۲۴-۰۷-۲۰۰۰

(۰۴-۰۵-۲۷۰۰ کوردی)

لە لاپەرە (۱۰) بۆلۆکراوەتەو.

ئەم كۆتۈپە لە مائپەرى ھەوالنامەى كۆتۈپ داگىراوہ: www.hewalname.com/ku

سيناريو كورته فيلمى
شهر و ئاشتى

ئەم كۆتۈپە لە مائپەرى ھەوالنامەى كۆتۈپ داگىراوہ: www.hewalname.com/ku

كارهكتهرهكان:

۱. كچه گهريلايهك (۲۵ سال)
۲. ئەفسهريكي سوپاي توركيا (۲۸ سال)
۳. فهرماندهي گهريل (۳۰ سال)
۴. ياريدهديري فهرماندهي گهريل (۲۶ سال)
۵. سه رتيمي هي رشبهر
۶. كۆمه ليك گهريل
۷. كۆمه ليك سه ربازي سوپاي توركيا
۸. كۆمه ليك خويندكاري زانكو
۹. كۆمه ليك پوليس

ئەم كۆتۈپە لە مائپەرى ھەوالنامەى كۆتۈپ داگىراوہ: www.hewalname.com/ku

۱. دەرەوہ - بەرزاییەک کە دەروانیټە

دەشتیکەوہ - شەو

تەمومژیکی چر، دەستەییەک گەریلای کچ
و کور خەریکن بە خشکەیی و ئەسپایی
خۆ لە مۆلگەیی هیژیکی سەربازی
سوپای تورکیا نزیک دەکەنەوہ، کە بو
کیۆمال دەرچوونە.

فەرماندەیی گەریلا:

دەستپێکەن، لێدەن...

سەرتیمی هێرشبەر:

تەواو...

لەگەڵ تەقاندنی ئارپیچیەکا دەست بە
تەقەیی بیکەییسی و کلاشینکۆف دەکریټ
و گۆللە بە ڕووی مۆلگەکەیی سەربازان
دەباریټ، زریپۆشیک دەسووتیټ، دەنگەدەنگ
و قەرەباڵخییەکی زۆری سەربازان و
بیټەلەکانیان تا دیټ بەرز دەبیټەوہ.

لەگەڵ بەردەوامبوونی ئەو دەنگەدەنگ

و قه ره بالخییه دا تایتلی فیلمه که به دیار ده که ویت.

۲. دهره وه – سهر بهرزاییه ک – کازیوه

ته مومژاوییه کی چر. دهنگی ته قه و ته قینه وه کان به رده وامه. تارمایی چهند گه ریلایه که که به پهله خهریکی کشانه وهن. فرمانداری تیمه که قسه له گهل یاریده دهره که ی دهکات:

فهرمانده ی گه ریلا:

هه موو کشانه وه؟

یاریده دهری فهرمانده:

پییم وایه کشاونه ته وه...

فه. گه ریلا:

که واته توش بکشیوه.. به خشکه یی برۆ،

وریا به.. منیش به دواتدا..

ی. فهرمانده:

باش.

۳. دەرەوہ – پال زناریک – کازیوہ

کچه گهریلايه کی بریندار له پال زناریکهوہ
کهوتووہ، گوئی له دهنگیانه، لیان
دهروانی، بهلام به بههوی ته مومژهوہ و
خویناوی بوونی ده موچاوییهوہ ناتوانی
بیانینیت. دیاره که ئازاری زوره.
به خشکییهوہ بهو دیوی زناره کهوہ
دهچیته ئهم دیوی زناره کهوہ.
له گهل هه وره تریشه یه کدا سه ری بهرز
دهکاتهوہ، بو چاو تروکانیک ئهو ناوہ
دهکاته روژی نیوه پو... تیری چاوخشانیکی
خیرایی کرد.. بهلام کهس نابینیت.. قوژهی
گولله یه کی هاوہن سه ری پیداده گریت..
له نزیکیدا ده ته قیته و، پریشکی خوی له
زناره که ده دات.

۴. دەرەوہ – بناری بهرزاییه که –

کازیوہ

ئاگر و دوو كەل تىكەل بە تەمومژ بوو،
 ديارە كە سوپاكە زەبرى بەركەوتوو،
 چەند زىپۆش و ئوبوسىك سوتىنراون،
 چەند زىپۆشىك و سەربازەكانىش
 خەرىكى كىشانەو. ئەفسەرىكى سوپاكە
 بە سەختى برىندارە. سەرى بەرز دەكاتەو.
 لە بەرزايىيەكە دەروانىت. سىرەى چاوى
 بۆقەدپال زنارەكە چر دەبىتەو. جولەى
 كەسىك دەبىنىت كە بەخشكەى دەروات.

۵. دەرەو - بەرزايىيەكە، قەدپال

زنارەكە - كازىو

لەچاوى ئەفسەرەكەو؛ جولەى
 خشكەى كچە گەريلايەك دەبىنىت، كە
 خەرىكە خۆى دەخاتە پشت زنارەكەو.

۶. دەرەو - بنارى بەرزايىيەكە -

كازىو

ئەفسەرەكە لە زنارەكە دەروانیّت.
ئاوړیك لە دواوہی خوۍ دەداتەوہ.
دەبینیّت كە ھیزەكەى لە كشانەوہ دایە
و چەند زریپوۆش و توپیکیان سووتاون،
ديسان لە زنارەكە دەروانیّت، بە
خشكەیی بەرەو زنارەكە دەروات.

۷. دەرەوہ – بنار بەرزاییەكە – كازیوہ

تەمومژ بەردەوامە. گوللەيەكى تری
ھاوہن سەرى پێداگرتهوہ، بە دوايدا
فیزەفیزی فیشەكە گەردارەكان لەگەڵ
كەوتنیان بە زنارەكەى پالى دەنگیان
لیوہ دەبرى. سەرى بەرز دەكاتەوہ،
ھەورە تریشقەيەك دلى دادەخورپینیّت،
دەروانیّتە ئاسمان، مانگ لەنیو تەمومژدا
كزۆلە بووہ، بە ئاستەم دەبینریت. نوزە
نوزیک لە دوورەوہ رايدەچلەكینیّت، بى
ھەمدى خوۍ دەستى بە كەمەريدا

دەخشىنەيت، توند نارنجۆكەكەى سەر
پشتىنى دەگووشەيت، لە ئەمانى چەكەكەى
دەروانىت، كراوەتەو و لەسەر سەلەيشە...

گەريلاكە:

واديارە بريندارىكى خۆيان بەجىھىشتوو...
بەخشىكوە لەژىر زناوەكە قاچى
بەدواى خۆيدا رادەكەيشەيت، ھەستى
خۆى رادەگرەيت، فەيشەكەيكى گەردار بە
زناوەكەى تەنەشتەو دەكەوئەيت، بەپەلە
خشىكوە دەگەرەيتەو و ژىر زناوەكە...
لەزمەى باران ھەيدى ھەيدى تەمومژەكە
دەروەينەتەو. سەيرى دەوروبەرى خۆى
دەكات. فەيشەكەيكى تەرى گەردار بەسەريدا
تەدەپەريەيت.

رەزە فەيشەكەيكى تەرى بەسەريدا تەپەريەيت.
نارنجۆكەكەى كەمەرى توند دەگووشەيت،
بەسىماى گەرز و گۆلەو دەيەوئەيت
ھەستەتە سەر پى.. بەلام بە كەمەيك سەر

به زکردنه وه وه ده پروانیت ته ئه و شوینیه
فیشه که کانی لیوه دیت، تارماییه که ده بینیت
که به خشکییه وه به ره و روی دیت، سهیری
نارنجو که که ی خوی ده کات، پرده داته
چه که که ی که به زنا ره که دا هه لیه سارد وه.
له ده و روبه ری خوی ده پروانیت.
لیژمه ی باران به گورتر ده بییت، له
تارماییه که ده پروانیت. وردتر سه رنجی
ده داتی. به لام سیمای دیار نییه.

گه ریلاکه:

وادیاره واز ناهینیت..

توند نارنجو که که ی ده گووشیت. هه وه
تریشه یه که سه ری پیداده خاته وه، باران
به گورتر ده باریت. سیلاوی باران
له هه موو لایه کیه وه ده پرژیت ته ژیرییه وه.
ته و او جله کانی ته ر ده بییت. ده یه ویت قاچی
راستی بنووشتی نیته وه، جی برینه که ی
ئازاری ده دات. دلۆپ دلۆپی ئاوی سه ر

زنارەكە بە لامل دەم و چاويدا شۆر
 دەبنەو. دەسرپىكى لە گىرفانى ھىلەكەكەى
 دەردەخات، ورد سەرنجى دەداتى، بە
 ئاھىكى ئاگرىنى پىلوى چاوەكانى داگرت.
 دەم و چاو و لا مى خوى دەسرپىتەو،
 لە لوتكەى ئەو شاخە دەروانىت كە شەو
 لەگەل ھەقالانى بو ئەو چالاكیە پىیدا
 گوزەریان كرد. شىرىتىكى زەردى بارىك
 لیواری بەرزایىەكانى شاخى تەنیوہتەو..

۸. دەرەوہ - دەشتایىەكەى بنار

بەرزایىەكە - كازیوہ

تەمومژىكى چر. ئەفسەرەكە دەستى بە
 قاچى چەپىەوہ گرتووە، بە خەمناكى لىى
 دەروانىت، برىنەكەى گرژ و مۆنى كردبوو،
 سەرى بادەدا و لیوانى دەكرۆژىت،
 سەرنجىكى تیژ دەداتە زنارەكە، كىن
 و توورەییەك رووخسارى شیواندووە...

به خشکيه وه که ميک له زناره که نزیک
ده بيته وه، له مه خزەنی (M۱۶) ه که ی
دهستی دهروانيّت و سه رسام ده بيّت.
يهک فيشه کيشی تیدا نييه.

ئه فسه ر:

يهک فيشه کيشی تیدا نه ماوه!!

به سه رسامی و ترسيکه وه چهک و
مه خزەنه که ی له ده ستدا غلۆر ده بيته وه،
به هه مان سه رسامی و ترس له زناره که
دهروانيّت. ده ست بۆ حه ربه که دريژ ده کات.

ئه فسه ر:

ئه گه ر مرد بيّتيش به که لوکلۆم کردنت
نه بيّ دلم ئاو ناخواته وه... ئه ی
تيرۆريست... خۆزگه ده مزانی کوشتنی
ئيوه بۆچی هيّنده دلّنه وایي و هه ست به
بليمه تبوون به مروّف ده به خشی؟ ئاه...
به قه د راوچيه کی سه رشيت حه ز به

راوى ئىوھ و كەلوكلۆمكردنتان دەكەم...
بەراست، باوكم دەىگوت: « راوچىپىھتى
چىژ وەرگرتن و بلىمەتییە...».

ئەفسەرەكە ھەربەكەى دەردەخات،
لەیدەرپوانىت، تیشكە بارىكەكانى ئاسۆ
ھەربەكەى دەبرىسكىنىتەوھ، پىپى
دەگەشىتەوھ. ئاورىك لە دواوھى خۆى
دەداتەوھ، چەند لاشەىھكى سەربازە
كوژراوھكان و زرىپۆشىكى سووتاوى
دەبىنىت، سەرسامى دەكات، بە جوړىك لە
بى ئومىدى لە ئەستىرەكانى سەرشانى
دەرپوانىت. پىلوھكانى دادەگرىتەوھ و بو
تاوىك سەرى لەبەر خۆى دەنىت و
خودەكەى سەرى دادەگرىت، سستایى
بالى بەسەر جولەى لەشىدا دەكىشىت.
رەشەبايەك ھەلدەكات و خودەكەى
غلۆر دەبىتەوھ خوارەوھ، بەتوورەبوونەوھ
سەىرى غلۆربوونەوھى خودەكەى دەكات و
سەىرى زناھكە دەكات، بەتوورەبوونەوھ

سیره‌ی چاوه‌کانی له‌سه‌ر زناره‌که ده‌چه‌سپیت، هه‌ولی هه‌ستانه‌وه ده‌دات، تین ده‌داته به‌ر خۆی، له‌سه‌ر قاچی راستی راده‌وه‌ستیت، به‌کزییه‌وه له‌برینه‌که‌ی ده‌روانی، به‌قاچیکه‌وه هه‌لده‌به‌زی و چه‌ند هه‌نگاوێک هه‌لده‌نی، راده‌وه‌ستیت و تینیکی تر ده‌داته‌وه به‌ر خۆی... چه‌ند هه‌نگاوێکی ده‌مینیت تا بگاته زناره‌که...

۹. ده‌ره‌وه – به‌رزاییه‌که، په‌نا زناره‌که – کازیوه

ته‌مومژیکی چر. گه‌ریلاکه؛ پالی به‌زناره‌که داوه، تیشکی خۆر رووخساری ده‌گریته‌وه و شریتی بیره‌وه‌رییه شیرینه‌کانی ده‌چرینیت، راده‌چله‌کی... بیری بو‌لای برینداره‌که ده‌چیت، به‌ئه‌سپایی ده‌ست بو‌په‌لاپیتکه‌ی تفه‌نگه‌که‌ی ده‌بات، ده‌ست له‌سه‌ر په‌لاپیتکه‌ رووه‌و ئه‌ودیو زناره‌که

لوولەى تەفەنگەكەى ئاراستە دەكات، جگە لە
كۆمەلەىك لاشەى كوژراوى سەربازەكان
و زىيۆشكى ئاگر تىبەربوو زياتر ھىچى
تر نابىنىت.... دلەراوكى دەگىرىت...

گەريلا:

ئەى كوا ئەو برىندارەى شەو نوزەى
لەو دەھات؟!

۱۰. دەرەو - بەرزايەكە، تەنىشت

زنارەكە - كازىو

تەمومژىكى چى. ئەفسەرەكە بەودىو
زنارەكەو، بە ھەربەكەى دەستىيەو
خۆى فرىدەداتە سەرى، نووكە ھەربەيەك
دەسرەوئىتە قۆلى چەپى، گەريلاكە بەتوندى
قۆنداخى تەفەنگەكەى دەسرەوئىتە كەللەى
و لە خۆى دوورى دەخاتەو و لوولەى
تەفەنگەكەى ئاراستە دەكات، ئەفسەرەكە

به زگدا ده که ویت، به هه ردوو دهستی
نیوچه وانی ده خاته نیو له په کانیه وه، خوینی
به سهر رووخسار و سینگیدا ده چوریت.

گه ریلا:

ئه ی ده به نگ له په له قازهی مهرگ دای...
که چی هیشتا له کوشتن تیر نابی...؟!
گه ریلا که دهستی چه پی به زناره که وه
هه لده سیته سهرپی و له قولی خویناوی
خوی ده پروانیت، هه ست به زوری ئیشه که ی
ده کات... هه ناسه یه کی قوول هه لده کیشیت...

گه ریلا:

خو ئیستا ده توانم بتکوژم و لاشه که ت
بخه مه پال لاشه ی سهر بازه
کوژ را وه کانت ه وه... به لام چ بکه م
برینداریت... دهستم ناگری بتکوژم...
ئه فسه ره که ئه و ده نگه ناسکه ی له
لا غه ریب نییه!! به رووخساری

خويناۋىيەۋە كەمىك روۋى بە لادا
 ۋەردەگىرەيت ۋ بە تىلە چاۋىكەۋە
 سەرنجى دەداتى... بىلبىلەي چاۋەكانى
 زياتر دەكاتەۋە.. سەرسام دەبىت، گومان
 لە دىتنى چاۋەكانى خۆى دەكات...
 ئەقلى ئەۋ دىمەنە سەر سورھىنەرەي
 پىدانا قورتىت.. تەنھا دىمەنىكى بەر
 لە پىنج سال ۋ لە گۆرەپانى زانكۆى
 ئەنكەرە بەبىرى دىتەۋە.

ئەفسەر:

ئەۋە خۇ خۇيەتى... ئەۋە... نا
 با ۋەرنا كەم...

۱۱. دەرەۋە - گۆرەپانى كۆلىژى زانستە

سىياسىيەكان لە زانكۆى ئەنقەرە - رۆژ

(فلاشباگ)

گەريلا كە ۋ ئەفسەرەكە (كە ھەردوۋ

خویندکارن) له گوره پانه که بهیه که وه
راوه ستاون، دیاره که لهیه کتر توورهن.
ئه فسه ره که توند دهستی گرتووه بو
ئه وهی نه روات. گه ریلاکه خوئی له دهستی
راده پسکینیت.

گه ریلاکه (کاتیک که خویندکار بوو):
دهستم بهرده، تو له خویندکاری زانکو
ناچیت، له جه نرالیکی فاشیست دهچیت.
له هیچ تیناگهیت، بویه شایستهی
خوشویستن نیت. هه موو شتیک له نیوان
من و تو کوتاییهات..

۱۲. دهره وه – بهرزاییه که، ته نیشته

زناره که – روژ

ئه فسه ره که:

نا... نا... ئه وه له کوئی و گوره پانی جهنگ
له کوئی...؟!)

گەريالاكە بىدەنگى و سەرنجدانى وردى
ئەفسەرەكەى بە حالەتیکى سەرسورھینەر
دیتە بەرچاۋ، لە رووخسارى ئەفسەرەكە ورد
دەبیتەو، ئەو رووخسارەى لەلا نامۆ نىيە.

گەريالا:

تۆ بلىكى كى بىت؟!
زىاتر لىكى ورد بۆو...

گەريالا:

ئەو ئەفسەر و من گەريالا... لە كوئى
يەكترمان بىنيو...؟!
ئەفسەرەكە گورج ھەربەكەى پالى
ھەلگدەگريتەو و دەبیتە تەنيك لە گرژى
و توورەبوون و كين. لە چاۋ تروكاندنيكدا
ھەلدەسیتەو سەريەك پى، دەكەويتە
نيو گىژاۋى بىرەو ھەريەكانىيەو.
دەنگى ھەليكوپتەر دیت، تا دیت
دەنگەكەى نزيكتر دەبیتەو.

ئەفسەر:

ئىستا كوشتنت لە ھەر شتىكى تر جوانتر
و خوشترە...

گەريلاكە زياتر لىي ورد دەبىتەوہ... باران
و خوين و قورايىبوونى سىماي ئەو،
ناھىلىت بىناسىتەوہ، گومانەكانى زياتر
دەبن، گوللە ھاوہنىك بە قوژە قوژى
خوى كەمىك لە دوورى ئەوان گرمەي
ليوہ دىت، چەند گوللە ھاوہنىكى تريس
بە دوايدا تەقنەوہ، ئەو ناوہ دەھەژىن.

گەريلا:

تۆبلىي ئەو بىت... بەلام ئەو...
گەريلاكە زياتر تىي رادەمىنىت. دەنگى
ھەلىكوپتەر دىت، دارستانى قەد پال
چياكە بۆردومان دەكات.

ئەفسەر:

تو و گۆرەپانى جەنگ؟

گەريلا:

تۆ و چياكانى كوردستان؟

ئەفسەر:

ھەرگىز باوهر ناكەم تۆ... تۆ... پيمبلى؛
چى تۆى گەياندوتەو ھە ئيرە؟!

گەريلا:

كە ولات دەبىتە گۆرەپانى جەنگ، ئەوا
يان دەبى جەنگاوهر بين، يان دەبى
نە بين...

ئەفسەر:

جەنگاوهرى چى؟ ئيوە ... ئيوە تى... رۆ...

گەريلا:

ئيمە جەنگاوهرى ئازاديين، بەبى ئازادى
جەنگىش كۆتايى نايەت.
ئەى تۆ؟ چى تۆى گەياندە سەر
چياكانى ئيمە؟

ئەفسەر:

چياكانى ئۆۋە؟ ئۆۋەى چى؟ ئۆۋە كىن؟

گەريلا:

ئۆمە ئەو گەلەين كە دەمانەۋى بە
ئازادى لەگەل گەلى ئۆۋە بەيەكەۋە بە
ئاشتى بژين. بەلام فاشيزم...
دەنگى ھەلىكۆپتەرەكە تا دىت نزيكتر
دەيىتەۋە، بۆردومانى ئەو شوينە دەكات
كە گەريلا و ئەفسەرەكەى لىيە. گەريلاكە
بە پەلە پال دەداتە زنارەكە و خوى
لەناو كولانەى زنارەكە گرمۆلە دەكات و
ھاۋارى لى دەكات:

گەريلا:

خۆت بە ئەرزەكەدا بدە... ۋەرە ئۆرە...
ۋەرە.

بۆردومانەكە تا دىت نزيكتر و زىدەتر
دەيىت، ئەفسەرەكە ۋەك بتيك

لەسەر قاچىك و ھەربە بەدەستىيەۋە
 رادەۋەستىت، ۋەك ئەۋەى شۆك بوۋىت.
 ھەلىكۆپتەرەكە دەۋرۋبەرى زىنارەكە
 بۆردومان دەكات. ئەۋ ناۋە دەھەژىنىت
 و دەيكات بە قور و لىتە، دوۋكەل ئەۋ
 ناۋە دەتەنىتەۋە، چەند چاللىك لەۋ
 ناۋە ھەلدەكات، دانەيەك لەرۆكىتەكان
 لە نىزىك ئەفسەرەكە دەتەقىتەۋە.
 گەريلاكە خۆى لەناۋ كولانەى زىنارەكە
 گرمۆلە كىردوۋە، سەرى بەرز دەكاتەۋە،
 بۆردومانەكە دوور دەكەۋىتەۋە، دۇنيا
 كىش و مات، سەرنجى دەداتە شوۋىنى
 راۋەستانى ئەفسەرەكە، كەسى بە
 پىۋە نەدى. سەرى سور دەمىنى، بەلام
 لاشەيەكى غەرقى خوين دەبىنىت،
 بە شەلەشەل و كوۋرپوۋنەۋەۋە، بە
 ئەسپايى روۋە و لاشەكە ھەنگاۋ
 ھەلدەنى، دەگاتە سەرى، لاشەكە بەسەر
 پشتدا كەۋتوۋە، بە وردى سەرنجى

سىماي خوينى و قوراي ئفسىرەكە
دەدات، سىرى پلىتى مى ئفسىرەكە
دەكات، پىلوهكانى دادەگىت، پلىتەكە
مى لىدەكاتەو، شىرىتى بىرەوهرىيەكانى
رۆژگارى زانكوى لىدايەو...

۱۳. دەرەو – سەرشەقامىكى ئەنقەرە – رۆژ (فلاشباگ)

پىكدادانى نىوان پولىس و خويندكارانى
زانكوى. پولىس لە خويندكارەكان
دەدەن و بە قىيانەو يان بە قولىانەو
رايانەكىشن. ئەو كچە گەريالەش يەككە
لەو خويندكارانەى بە قىز راکىشراو. ئەو
ئفسىرە و كۆمەلىك خويندكارى ترى
فاشىست بە بەزىكردنەو نىشانەى
گورگە بۆرەكان، قاقا پىدەكەنن و گالتە
بەو خويندكارانە دەكەن.

خویندکاره خۆپیشاندهرهکان:

بروخی فاشیزم... بژی ئاشتی، بژی
بهیهکهوه ژيانی گهلان

خویندکاره فاشیستهکان:

بمری جوداخوازهکان، بمری تیرۆریستان...

۱۴. دهرهوه – پال زنارهکه – رۆژ

باران به خوڤتر دهباریت، ههوره
تریشقه بهردهوامه، گهریلاکه تهرمی
ئهفسهرهکه رادهکشیته ناو یهکیک له
چالهکان، به ههربهکهی ئهفسهرهکه
خۆل ههلهکهنیت و بهدهست خۆل
بهسهه تهرمهکهدا دهکات، تا تهرمهکه
ون دهبییت و گۆرهکه ههلههنی. باران و
ههوره بروسکه بهردهوامه. بهردیکی پان
و باریک کیلئاسا لهسهه لایهکی گۆرهکه
دهچهقینیت، ههه به نووکی ههربهکه

شتیک له سهر کیله که دهنووسیت.
 تا له نووسینه که تهواو دهیت، باران و
 هه وره تریشقهش راده وهستیت، گهریلاکه
 له ئاسمان دهروانیت، هه لویه کی مه زن
 به ئاسماندا دهفریت و دهنگی دیت،
 بزه یه کی دیتی، هه لدهستیه وه سهر پی.
 گهریلاکه به هه ربه که ی دهستی خهریکی
 ریککردنی جووت دارشه قیکه، که دیاره
 خوی له لقی درهخت دروستی کردوه،
 له دهوروبه ری خوی دهروانیت، سهیری
 گوره که دهکات، پلیته که له گیرفانی
 هیله که که ی دهردینیت و سهیریکی دهکات
 و به کیلی گوره که وه هه لیده واسیت،
 له گوره که راده مینیت، پلیته که به سهر
 نووسینه که دا شور ده بیت وه، که
 له سهری نووسراوه:

ئه مه گوری فاشیستیکه *

سهیری ئاسمان دهکات که هیشتا
 هه لۆکه به ئاسمانه وه یه و دهنگی دیت،

سەيرى لوتكەى شاخەكە دەكات، پشت
 لە گۆرەكە و روو و شاخەكە بەجوت
 دارشەقەيەكە و چەكەكەى لەخۆى
 ئالاندوو و ھەنگاو دەنیت. ھەلۆكە ھەر
 بە ئاسمانەوہیە و دەنگى دیت.
 بەدوای رەشبوونى ئەكرانەوہ، بە سوور
 دەنوسرى:

(مخابن؛ لە جياتى ھەلۆ،
 كۆتر بۆتە سىمبۆلى ئاشتى...
 كەچى ئاشتى وەك ئازادى
 وا لە چنگى ھەلۆ دايە...)

– لە دەفتەرى بىرەوہ رىيەكانى شەھىدك –

– كۆتايى –

*تیبینی: ده کری له سه ر کیلی گۆره که
یه کیک له و رستانه بنووسریت:
«فاشیزم کویری کرد و هینای بو
ئیره» یان «فاشیستیک لیڤه نیژرا»
یان «فاشیزم لیڤه نیژرا» یان «فاشیزم
ئهوی گه یانده ئیره» یان «فاشیزم توی
گه یانده ئیره».

ئەم كۆتۈپە لە مائپەرى ھەوالنامەى كۆتۈپ داگىراوہ: www.hewalname.com/ku